

Ens autònom administratiu

Institut d'Estadística de Catalunya
Tribunal Català de Defensa de la Competència

Institut d'Estadística de Catalunya

Director

Jordi Oliveres i Prats

**Subdirecció General
de Producció
Estadística**

Joquim Capellades i
Cebolla

**Àrea de Producció
d'Estadístiques
Econòmiques**

Alexandre Costa i Saenz
de San Pedro

**Àrea de Producció
d'Estadístiques
Demogràfiques**

Dolors Olivares i Arbiol

**Àrea de Producció
d'Estadístiques Socials**

Marta Masats i Folgueras

**Subdirecció General
d'Assistència Tècnica
Estadística i
Computacional**

Eduard Garcia i Plans

**Àrea d'Assistència
Tècnica Estadística**

Enric Ripoll i Font

**Àrea de Sistemes
d'Informació Estadística**

Estela Tonzan i Orio

**Subdirecció General de
Difusió Estadística**

Llorenç Birba i Fonts

**Àrea de Serveis de
Difusió Estadística**

Josep Jiménez i
Casanellas

**Subdirecció General de
Règim Interior i Serveis
Generals**

Beatriz Montes i Amuriza

**Àrea d'Enquestes
Estudis i Treballs**

Institut d'Estadística de Catalunya

Introducció

L'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) és l'òrgan estadístic de la Generalitat de Catalunya i té com a missió gestionar el sistema estadístic català. Aquest sistema està format pel mateix Institut, els departaments de la Generalitat de Catalunya i per diverses entitats locals catalanes i diverses entitats de dret públic. El sistema estadístic català produeix i difon les estadístiques oficials que li encomanen el Parlament i el Govern de Catalunya en el marc de la Llei del pla estadístic de Catalunya vigent i dels programes anuals d'actuació estadística, respectivament.

Aquesta memòria recull una descripció de les activitats estadístiques demogràfiques, socials, econòmiques i activitats instrumentals que li ha encomanat el Govern mitjançant el Programa anual d'actuació estadística del 2003.

L'Idescat s'estructura en quatre subdireccions generals que executen l'activitat estadística programada anualment mitjançant actuacions directes o accions de suport. Així, la Subdirecció General de Producció Estadística s'organitza en l'Àrea de Producció d'Estadístiques Econòmiques, l'Àrea de Producció d'Estadístiques Demogràfiques i l'Àrea de Producció d'Estadístiques Socials. Aquestes assumeixen l'elaboració de les estadístiques econòmiques, demogràfiques i socials que encomana el Pla estadístic, així com l'explotació dels arxius estadístics corresponents per a l'atenció de demandes d'informació a mida. Per la seva banda, la Subdirecció General d'Assistència Tècnica Estadística i Computacional s'organitza en l'Àrea d'Assistència Tècnica Estadística i l'Àrea de Sistemes d'Informació Estadística. La primera àrea coopera amb els agents del sistema estadístic català, a fi de coordinar-ne la producció estadística i garantir la comparabilitat dels resultats estadístics oficials. A més, promou normatives tècniques i vetlla per l'observança de la legalitat estadística, la innovació, la promoció i la formació en estadística. La segona àrea desenvolupa la gestió dels sistemes d'informació aplicats a la producció i difusió de resultats estadístics i promou el desenvolupament de les bases de dades d'informació estadística d'interès públic a Catalunya. La Subdirecció General de Difusió Estadística s'organitza en l'Àrea de Serveis de Difusió Estadística i assumeix l'execució dels programes de difusió de les activitats estadístiques, la gestió dels serveis de la biblioteca i l'elaboració del pla de publicacions. Finalment, la Subdirecció General de Règim Interior i Serveis Generals es responsabilitza de la gestió econòmica, administrativa, logística i de personal, així com del suport administratiu per al desenvolupament de la formació en aquests àmbits.

Activitats

De les activitats desenvolupades en el marc normatiu, cal ressenyar l'aprovació de la Llei 23/2003, de 4 de juliol, de modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya. Aquesta reforma amplia l'àmbit conceptual i normatiu de l'estadística oficial per tal que abasti també els estudis d'opinió pública. D'altra banda, també regula el nou Registre Públic d'Estudis d'Opinió, que substitueix a partir d'ara el Registre Públic d'Enquestes i Estudis d'Opinió que s'havia creat per decret.

També cal destacar l'aprovació del Programa anual d'actuació estadística corresponent a l'any 2004, mitjançant el Decret 295/2003, de 18 de novembre, amb el desplegament de 351 activitats, el 27% de les quals corresponen a l'Idescat. També s'ha d'assenyalar en aquest àmbit l'informe que elabora l'Institut d'Estadística de Catalunya sobre l'execució de les activitats estadístiques incloses en el Programa anual d'actuació estadística de l'any 2002 i la seva posterior aprovació per part de la Junta de Govern de l'Idescat i la tramesa preceptiva al Parlament de Catalunya.

En matèria de normativa estadística, l'Idescat ha enllestit els treballs d'actualització de la Classificació catalana d'activitats econòmiques 1993 (com a resultat de la Classificació nacional d'activitats econòmiques 1993, Revisió 1) i la Nomenclatura estadística d'activitats econòmiques a la Comunitat Europea, Revisió 1, per tal d'oficialitzar-les. Aquesta futura classificació ha estat el resultat de l'adaptació de les directrius comunitàries i s'ha portat a terme amb la col·laboració dels principals agents del Sistema estadístic de Catalunya.

Pel que fa a la producció estadística generada pel desenvolupament del programa d'actuació del 2003, pot destacar-se el processament de les dades dels censos de població i habitatge 2001. Aquest processament ha permès fer l'explotació de resultats de les variables patronals, així com la presentació del cens lingüístic sobre el coneixement i ús de l'aranès a la Val d'Aran, fruit del Conveni de col·laboració amb el Conselh Generau d'Aran. L'explotació estadística de variacions residencials corresponent a l'any 2001 ha permès disposar del nombre i característiques bàsiques de les migracions de Catalunya.

Al mateix temps, el càlcul de l'estimació intercensal de la població de Catalunya per al període 1996-2001, un cop homogeneïtzats els enllaços de les sèries intercensals d'acord amb la metodologia utilitzada per al període recent, ha permès disposar d'una sèrie homogènia d'estimacions intercensals per al període 1986-2000.

En l'àmbit de l'estadística social, cal destacar els treballs preparatoris de l'enquesta d'estructura de les explotacions agràries amb referència a l'any agrari comprès entre l'1 d'octubre del 2002 i el 30 de setembre del 2003. L'Idescat ha fet aquesta enquesta a Catalunya amb la col·laboració del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca segons un conveni de col·laboració amb l'INE, d'acord amb la normativa i la metodologia establertes per la Unió Europea.

D'altra banda, l'Idescat ha publicat la sèrie 1991-2000, d'acord amb la metodologia revisada del SEEPROS. Aquesta nova versió dels comptes de la protecció social de Catalunya, basada en el nou enfocament en la regionalització del finançament de sistemes d'àmbit supraregional, ha permès evidenciar que la protecció social actua, a Catalunya i al conjunt de l'Estat espanyol, com un mecanisme de transferència interregional de recursos.

Pel que fa a les estadístiques econòmiques, l'activitat més destacada s'ha enregistrat en el marc de les Taules *input-output* de Catalunya 2001 (TIOC 2001). Aquest projecte compta amb la col·laboració del Departament d'Economia i Finances i la participació del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme, la Cambra Oficial de Comerç de Barcelona i l'equip directiu de les darreres TIOC. Enguany s'han desenvolupat operacions de camp per a l'estimació de les branques de la indústria manufacturera. Com a complement del projecte TIOC 2001, l'Idescat ha coordinat i validat, en col·laboració amb els departaments implicats, un conjunt de dotze estudis d'extensió de la comptabilitat satèl·lit en diferents àmbits de l'economia catalana, com són el turisme, la cultura, l'audiovisual, els esports, l'habitatge, l'ensenyament, la sanitat, l'activitat d'R+D, els transports, el medi ambient i els serveis socials, així com la matriu de comptabilitat social i el mercat de treball.

Des del vessant de la difusió estadística, i concretament pel que fa al web de l'Idescat, cal destacar de nou l'augment anual en el volum de consultes. S'han realitzat més de 7.500.000 consultes, cosa que suposa una mitjana de 20.597 consultes diàries (un 34% més que els accessos enregistrats l'any 2002). Per últim, s'ha editat l'*Anuari estadístic de Catalunya 1992-2003* en CD-ROM. Aquesta publicació electrònica conté una recopilació d'un total de 7.000 taules estadístiques ordenades i sistematitzades, corresponents a les edicions dels anuaris compresos entre 1992 i 2003. Aquesta edició incorpora millores en el disseny i en la presentació de les dades.

En relació amb la promoció i recerca estadística, s'han acomplert les anualitats corresponents als tres projectes europeus de recerca *Computational Aspects of Statistical Confidentiality* (CASC), *European Indicators, Cyberspace and the Science-Technology-Economy System* (EICSTES) i *Digital Era Statistical Indicators* (DIASTASIS), on participa l'Idescat com a membre dels consorcis respectius. A més, s'ha col·laborat en el segon any del projecte europeu *Regional Indicators of e-Government and e-Business in Information Society Technologies* (REGIONAL-IST), tots integrats en el v Programa marc de la Unió Europea sota els auspicis d'Eurostat.

Quant a les principals accions de promoció de l'estadística, cal esmentar el suport de l'Idescat en la celebració del *Compositional Data Analysis Workshop* (Girona, 15-17 octubre del 2003), organitzat per la Universitat de Girona; el desenvolupament de la conferència internacional *Correspondence Analysis and Related Methods* (Barcelona, 30 juny-2 juliol del 2003), organitzada per la Universitat Pompeu Fabra, i l'edició del 27è Congrés Nacional d'Estadística i Investigació Operativa (Lleida, 8-11 d'abril del 2003), organitzat per la Universitat de Lleida i la Societat d'Estadística i Investigació Operativa (SEIO), d'acord amb els convenis de col·laboració subscrits amb aquestes institucions.

1. Planificació i programació del sistema estadístic

1.1. Modificació de la Llei d'estadística de Catalunya

El Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 23/2003, de 4 de juliol, de modificació de la Llei 23/1998, de 30 de desembre, d'estadística de Catalunya, reguladora de l'elaboració i de la publicitat de les enquestes i els estudis d'opinió de la Generalitat. Aquesta reforma amplia l'àmbit conceptual i normatiu de l'estadística oficial perquè abasti també els estudis d'opinió pública, que defineix com les estadístiques "que proporcionen informació sobre les opinions dels habitants de Catalunya sobre la realitat geogràfica, econòmica, demogràfica, política i social de Catalunya; sobre llurs actituds, hàbits, costums i preferències, incloent-hi les que fan referència a circumstàncies relatives a la intimitat personal o familiar, i sobre llurs opinions i intencions en qüestions ètiques, morals, socials, ideològiques, polítiques, comunitàries i electorals", i que són declarades com a tals per alguna de les vies que estableix aquesta Llei.

D'altra banda, també es fixa la voluntarietat de la resposta a les enquestes i estudis d'opinió per part dels informants i es garanteix la publicitat d'aquesta informació, a través del Registre Públic d'Estudis d'Opinió, així com el corresponent control parlamentari.

1.2. Programa anual d'actuació estadística del 2004

El Govern va aprovar el Decret 295/2003, de 18 de novembre, pel qual s'aprova el Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2004, el qual estableix les activitats estadístiques que s'han de dur a terme durant l'any. Aquest programa és l'últim dut a terme en el marc de la Llei del Pla estadístic de Catalunya 2001-2004, per la qual cosa es converteix en la darrera programació per abordar els objectius operatius establerts en l'esmentat Pla estadístic. El nombre total d'activitats estadístiques programades per al 2004 és de 351, de les quals l'Idescat n'assumeix 96, tenint en compte que n'hi ha 17 que es realitzen amb responsabilitat compartida amb altres organismes participants del Pla estadístic.

1.3. Seguiment de les actuacions estadístiques del 2002

L'Idescat va avaluar l'acompliment de les activitats ressenyades en el Programa del 2002 i va emetre l'informe corresponent sobre el grau d'execució de cadascuna de les activitats programades, una vegada consultats els organismes integrats en el sistema estadístic català. A l'informe esmentat s'indica la disponibilitat de la informació generada, el mitjà de difusió utilitzat i la referència temporal de les dades estadístiques de les activitats que s'han dut a terme al llarg de l'any, així com les causes dels eventuais incompliments (parcials o totals) de les activitats programades que no s'han pogut dur a terme.

El nombre d'activitats programades va ser de 352, 242 de les quals corresponien a estadístiques consolidades, 78 eren experimentals i 23 estaven en projecte. El resultat del seguiment fet per l'Idescat constata que es van executar 323 actuacions (91,8%), mentre que 11 es van dur a terme de forma parcial (3,1%) i només 18 no es van abordar en el decurs de l'exercici (5,1%). En aquest sentit, cal destacar que, del conjunt d'activitats no realitzades, 12 corresponen a estadístiques experimentals o bé en projecte (el 12% del total d'ambdues categories) i que 6 estadístiques consolidades no es van dur a terme (és a dir, prop del 2,5% d'aquest tipus d'actuacions).

2. Estadística demogràfica

2.1. Censos de població i habitatge 2001

El disseny aplicat per l'INE per dur a terme els Censos del 2001 és un model centralitzat i que pràcticament no ha suposat participació de les comunitats autònomes. La recepció de la informació censal procedeix lentament, fet que planteja dificultats.

L'any 2003 el processament de la informació ha permès disposar dels fitxers de dades corresponents a Catalunya per fer l'explotació de resultats de les variables padronals: sexe, edat, lloc de naixement i nacionalitat. També s'ha fet la pregunta sobre el coneixement del català, de llarga tradició a Catalunya i s'ha fet la presentació del Cens lingüístic mitjançant roda de premsa del conseller de Cultura i del director de l'Idescat. Per a la Val d'Aran s'ha acabat i publicat el cens lingüístic sobre el coneixement i ús de l'aranès.

2.2. Estadística del moviment natural de la població

S'han obtingut les dades de l'any 2002 relatives al nombre i a les característiques bàsiques dels parts, dels nascuts vius, de les morts fetals tardanes i dels matrimonis per als municipis, comarques i àmbits del Pla territorial de Catalunya. Això ha significat la depuració i la validació de les butlletes estadístiques corresponents a més de 68.000 parts i de 31.000 matrimonis. Alhora s'han iniciat els treballs de tractament de l'arxiu estadístic del 2003.

D'altra banda, s'ha actualitzat la base de dades d'onomàstica, que permet accedir a la relació i freqüències dels noms dels nadons inscrits en els registres civils de Catalunya, informació d'accés públic mitjançant el web de l'Idescat.

2.3. Estadística de migracions

L'explotació estadística de variacions residencials corresponent a l'any 2001 ha permès disposar del nombre i característiques bàsiques de les *Migracions de Catalunya: immigració, i emigració*. Així, es coneix la redistribució territorial de la població a partir dels fluxos de migració interna de Catalunya, els fluxos en relació amb la resta de l'Estat i les arribades per immigració procedent de l'estranger.

Cal assenyalar que aquesta estadística reflecteix correctament l'evolució de les migracions internes de Catalunya, així com les corresponents a les entrades i sortides procedents o amb destinació a la resta de l'Estat, encara que la immigració procedent de l'estranger només es recull de manera parcial.

2.4. Estimacions de població postcensals

S'ha publicat al web de l'Idescat, l'estimació postcensal de la població de Catalunya distribuïda per sexe i edat per als anys 2001 i 2002. L'abast territorial d'aquesta estadística inclou les 41 comarques, les 4 províncies, els 7 àmbits del Pla territorial i 22 municipis grans. Les estimacions tenen com a base el nou Cens de població de l'any 2001 i es calculen a partir del moviment demogràfic registrat.

Tanmateix, les estimacions postcensals del 2001 i 2002 incorporen una nova metodologia respecte a les edicions anteriors d'aquesta estadística, com ara l'estimació indirecta de la immigració externa i la inclusió d'altres i baixes per omissió a la piràmide censal. D'altra banda, s'incorpora una nova territorialització de les dades i s'han elaborat els resultats de la piràmide sexe i edat per a les regions i els sectors sanitaris.

2.5. Estimacions de població intercensals

La disponibilitat del Cens de població del 2001 ha permès elaborar l'estimació intercensal de la població de Catalunya per al període 1996-2001, que s'ha difós a través del web de l'Idescat. L'abast territorial de les estimacions intercensals és el mateix que el de les estimacions postcensals i també s'han calculat les piràmides de població intercensals per a les regions i sectors sanitaris.

D'altra banda, s'han homogeneïtzat els enllaços de les sèries intercensals 1986-1990 i 1991-1995, d'acord amb la nova metodologia utilitzada per al període recent, 1996-2001, de manera que actualment ja es disposa d'una sèrie homogènia d'estimacions intercensals per al període 1986-2000.

2.6. Estadístiques derivades del Registre de població: Padró continu d'habitants

Al llarg de l'any 2003 s'han continuat els treballs d'actualització del *Registre de Població de Catalunya*, a partir dels arxius padronals lliurats per l'INE i els posteriors treballs d'avaluació de la seva exhaustivitat i els continguts dels fitxers padronals. Alhora s'han fet explotacions estadístiques que han permès disposar d'informació sobre la distribució de la població l'any 2002 segons sexe, edat, lloc de naixement i nacionalitat.

S'ha optimitzat la base de dades de noms i cognoms de la població, accessible per Internet mitjançant el web de l'Idescat.

2.7. Indicadors demogràfics

S'ha iniciat l'elaboració d'un projecte que permeti disposar dels principals indicadors d'estructura, i dinàmica demogràfica així com de llars i famílies per una sèrie curta però homogènia en l'àmbit de Catalunya, províncies, àmbits del Pla territorial i comarques.

2.8. Sèries històriques de població

S'han començat els treballs per a l'elaboració d'un projecte sobre sèries històriques de la població de Catalunya a partir dels censos i padrons de població, el moviment natural i els moviments migratoris. L'àmbit territorial en una primera fase serà Catalunya.

3. Estadística social

3.1. Estadística d'estructura de les explotacions agràries 2003

En el curs de l'any 2003 l'Idescat ha dut a terme els treballs preparatoris de l'Enquesta d'estructura de les explotacions agràries amb referència a l'any agrari comprès entre l'1 d'octubre del 2002 i el 30 de setembre del 2003 pel que fa referència a la informació longitudinal i a l'1 d'octubre per a les dades transversals.

L'Idescat ha fet aquesta enquesta a Catalunya amb la col·laboració del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, segons un conveni de col·laboració amb l'INE, d'acord amb la normativa i metodologia establertes per la Unió Europea. L'enquesta proporciona informació principalment sobre les característiques i l'estructura de les explotacions agràries i la utilització de recursos com ara la terra, l'aigua, la ramaderia i la mà d'obra.

El treball de camp per a la recollida de dades s'ha desenvolupat al llarg de l'últim trimestre de l'any 2003 i es preveu que acabi el mes de febrer del 2004. En aquest període s'haurien entrevistat els 3.829 titulars d'explotacions agràries seleccionats en la mostra corresponent.

3.2. Estadística de la despesa social pública

En aquesta matèria, durant l'any 2003 s'ha publicat la sèrie 1991-2000 d'acord amb la metodologia revisada del SEEPROS. Aquesta nova versió dels comptes de la protecció social de Catalunya permet millorar-ne la capacitat descriptiva i, alhora, superar alguns problemes metodològics que s'havien constatat en la metodologia inicial. En concret, s'ofereix un nou enfocament en la regionalització del finançament de sistemes d'àmbit supraregional, en què s'evidencia que la protecció social actua, a Catalunya i al conjunt de l'Estat espanyol, com un mecanisme de transferència interregional de recursos.

La presentació dels comptes de la protecció social a Catalunya és innovadora en el fet que presenta les dades classificades segons els sistemes de protecció social, així com les taules de transferències de recursos entre sistemes. L'estadística recull també la informació del finançament i de les funcions en les quals es materialitzen les despeses de protecció social.

3.3. Indicadors socials

Els indicadors socials són un conjunt sistemàtic de mesures sobre el nivell de benestar i qualitat de vida de la població de Catalunya. Les dades estadístiques esdevenen indicadors socials en estar integrades en un sistema que descompon un concepte complex, en aquest cas la qualitat de vida, en àrees temàtiques i dimensions. Mitjançant aquesta metodologia s'obté una estructura jeràrquica i ordenada de mesures relatives, els indicadors, que permeten la comparació en el temps i en el territori.

Han continuat els treballs de recopilació i d'actualització sistemàtica de les dades i d'elaboració de nous indicadors socials que permeten disposar d'una sèrie temporal per descriure i avaluar l'evolució i la distribució territorial del nivell de benestar i de qualitat de vida de la població catalana centrat en les àrees de població, família, salut, educació, treball, renda i consum, habitatge, llengua, cultura i lleure, participació ciutadana, protecció social i medi ambient.

A finals del 2003 es disposava d'informació en termes de 156 indicadors per al conjunt de Catalunya, comarques, demarcacions territorials i àmbits del Pla territorial. Alhora s'han continuat les tasques per obtenir un sistema d'indicadors per als municipis catalans de més de 20.000 habitants. Cal assenyalar que en paral·lel han finalitzat els treballs per adoptar el sistema d'indicadors a la nova divisió territorial derivada de l'aprovació de l'Àmbit Alt Pirineu-Aran.

3.4. Estadístiques sobre el consum familiar

Al llarg del 2003 es va anar disposant dels fitxers trimestrals de l'*Enquesta contínua de pressupostos familiars*, que realitza l'INE. S'han continuat els treballs a fi de conèixer les magnituds de la despesa en consum de les llars, la seva estructura per grups de despesa, així com les dificultats econòmiques, capacitat d'estalvi i algun aspecte sobre les respectives condicions de vida. Aquests treballs s'han concretat en el tractament anual i l'anàlisi exploratòria dels esmentats fitxers, per tal de dissenyar i executar un pla de tabulació que produeixi resultats significatius i rellevants per a Catalunya. En aquest sentit s'han explotat i tabulat els fitxers corresponents als anys 1998, 1999, 2000 i 2001.

3.5. Estadística de biblioteques

L'Institut ha fet els treballs tècnics preparatoris i l'operació de camp per a la recollida de dades corresponents a l'any 2002, segons conveni de col·laboració entre l'INE i l'Idescat per a la realització de l'Estadística de Biblioteques en l'àmbit territorial de Catalunya i amb la col·laboració del Departament de Cultura. En concret, s'ha traduït el qüestionari, s'ha dissenyat, organitzat i executat el treball de camp. S'ha obtingut informació d'un total de 835 biblioteques amb referència a la tipologia, estructura, equipament, activitat i costos de les biblioteques. S'han fet els treballs tècnics d'enregistrament i validació de dades i s'han obtingut les xifres finals de l'estadística de biblioteques del 2002. Aquest any s'ha dut a terme un canvi del model de qüestionari i s'han ampliat els continguts, especialment els temes relacionats amb l'activitat de les biblioteques per requeriment de les de titularitat pública, respectant l'estructura dels anteriors vuit apartats del qüestionari, dades generals, infraestructura i equipament, automatització, Internet i serveis a l'exterior, fons, personal i despeses.

3.6. Enquesta d'usos del temps

Durant els mesos de gener a setembre del 2003 es van completar les tasques relatives a la recollida de les dades de l'Enquesta d'usos del temps, d'acord amb els termes del conveni amb l'INE. En el mes d'agost es va rebre el fitxer de dades dels sis primers mesos del treball de camp. Es va fer una anàlisi exploratòria d'aquest fitxer, per tal de validar i contrastar els resultats per a Catalunya amb els publicats per a l'INE. S'ha dissenyat un pla de tabulació, així com les tasques relatives a la recepció i tractament dels fitxers definitius, que arribaran al llarg del 2004.

3.7. Estadística de qualitat de vida

Aquesta operació estadística té com a objectiu disposar d'informació sobre el nivell de qualitat i condicions de vida de la població de Catalunya i la seva distribució social i territorial. Els treballs realitzats durant el 2003 han tingut lloc en el conveni de col·laboració conjunta entre l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona i l'Idescat, per tal de dissenyar l'extensió a tot el territori de Catalunya de l'*Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Barcelona*. Aquest conveni ha tingut com a objecte la realització dels treballs preliminars per a la realització d'una Estadística de condicions de vida de Catalunya en l'horitzó 2004. Aquests treballs preliminars s'han concretat en la definició i formalització dels continguts temàtics de l'Estadística, així com el disseny i dimensionament de la mostra estadística corresponent, i finalment la definició de la metodologia per a l'operació de camp. Els treballs relatius a la definició i formalització dels continguts temàtics s'han concretat en una proposta de qüestionari acordada, consensuada entre ambdues institucions. En relació amb el disseny i dimensionament de la mostra, s'ha elaborat la documentació metodològica necessària per tal de prendre les decisions adequades a aquesta operació.

3.8. Enquesta de discapacitats, deficiències i estat de salut a Catalunya 1999

En el decurs de l'any 2003 es va disposar dels fitxers microdades de Catalunya de l'*Enquesta de discapacitats, deficiències i estat de salut 1999*, que realitza l'INE. Els objectius fonamentals d'aquesta enquesta és l'estimació del nombre de persones residents en habitatges familiars que pateixen alguna discapacitat, conèixer quines són aquestes discapacitats, l'entitat dels diferents tipus de deficiències que donen lloc a aquestes discapacitats, estimar el nombre i l'estructura de la població que pateix alguna deficiència i que estan en desavantatge en relació amb l'entorn.

S'han realitzat les tasques relatives al disseny d'un pla de tabulació per tal de cobrir els objectius esmentats anteriorment per a Catalunya. S'ha realitzat una anàlisi exploratòria per tal de fer una desagregació per al territori català, i s'ha executat a continuació la tabulació abans esmentada, mitjançant l'explotació del fitxer de microdades. Les taules inclouen informació estadística sobre el nombre de persones amb discapacitat segons característiques sociodemogràfiques, el grau de severitat, les persones amb discapacitats en situació de dependència, la descripció de les deficiències. Les ajudes i els serveis sanitaris i socials, així com l'activitat econòmica de la persona amb discapacitat, són temes també tractats en la tabulació.

4. Estadística econòmica

4.1. Estadístiques sobre la conjuntura econòmica

4.1.1. Comptabilitat trimestral

La Comptabilitat trimestral de Catalunya informa de la variació experimentada trimestralment pel PIB de l'economia catalana. La informació es presenta desagregada per branques d'activitat i per components de la demanda, i recull també les de l'INE per al PIB del conjunt de l'Estat espanyol. L'Idescat col·labora també en l'estimació de l'avanç del creixement del PIB trimestral que publica el Departament d'Economia i Finances.

4.1.2. Estadístiques de la conjuntura industrial

Sota la responsabilitat de l'INE i de l'Idescat, l'*Índex de producció industrial (IPI)* de Catalunya segueix publicant-se mensualment amb les desagregacions habituals. De la mateixa manera, l'*Índex de preus industrials (IPRI)* de Catalunya, amb les seves desagregacions segons la CCAE i la destinació econòmica, també ha seguit publicant-se mensualment.

4.1.3. Estadístiques de la conjuntura comercial

Es continua amb l'operació estadística *Índex de vendes en grans superfícies (IVGS)*, indicador que permet fer el seguiment del subsector de les grans superfícies, no especialitzades, de més de 2.500 metres quadrats. Els resultats s'obtenen de la informació subministrada per tots els establiments en funcionament a Catalunya.

D'altra banda, l'activitat estadística *Clima comercial urbà* és una operació trimestral i se segueix fent en col·laboració amb la Direcció General de Comerç del Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme, on es mostra l'evolució del sector de la distribució comercial en els centres comercials oberts de Catalunya.

4.1.4. Estadística de conjuntura de la construcció

L'*Índex sobre l'activitat de la construcció* a Catalunya, de periodicitat trimestral, és fruit del conveni de col·laboració entre el Ministeri de Foment, l'Idescat i el Departament de Política Territorial i Obres Públiques, a partir del qual s'ofereix

informació desagregada per tipus d'obra, i es complementa mitjançant diversos indicadors de productivitat propis del sector.

4.1.5. Estadística del turisme

L'any 2003 s'ha prorrogat el Conveni amb Turisme de Barcelona pel qual es facilita informació mensual sobre l'ocupació hotelera de la ciutat, segons tipus de viatger i categoria de l'hotel, a partir d'un acord de col·laboració entre l'Idescat i l'INE, a fi d'aprofitar l'enquesta implantada a tot l'Estat. En el marc d'aquest conveni, l'Idescat ha fet un estudi per a la Direcció General de Turisme fent ús del concepte de població estacional per tal de determinar el compliment o no de la condició estadística de "municipi turístic", segons la Llei de turisme de Catalunya.

D'altra banda, es continua amb les operacions *Viatges dels catalans* i *Viatges dels espanyols a Catalunya*, fruit del conveni de col·laboració amb la Direcció General de Turisme. Pel que fa als *Viatges dels catalans*, de periodicitat mensual, es tracta de conèixer el comportament turístic dels catalans (nombre de viatges i pernoctacions realitzades, tipus de viatge, destinació, motius i característiques dels viatges i dels viatgers, despesa declarada estimada, etc.). L'operació es realitza mitjançant enquesta telefònica a una mostra de 6.000 entrevistes l'any, estratificada segons el nombre d'habitants i el nivell de renda dels municipis de Catalunya. En els *Viatges dels espanyols*, a partir d'una mostra de 10.800 entrevistes distribuïdes en quatre onades a l'any, es quantifica el nombre de residents de la resta d'Espanya (de 15 anys o més) que han viatjat a Catalunya, amb informació sobre pernoctacions, destinació, motius i característiques dels viatges i dels viatgers, despesa declarada estimada, etc.

Així mateix, durant l'any 2003 s'ha continuat i consolidat l'Estadística de turisme estranger a Catalunya. Aquesta estadística presenta el problema de tenir aproximacions d'oferta (als establiments turístics) i de demanda (a la població) que són complementàries però, al mateix temps, que poden entrar en contradicció entre elles. Per aquesta raó cal fer servir una metodologia de conciliació de fonts estadístiques. En concret, cal fer l'aprofitament de les dades de l'enquesta d'ocupació en establiments turístics de l'INE i les de demanda de Frontur, de l'Institut d'Estudis Turístics.

Igualment, s'ha continuat amb les explotacions de l'*Enquesta d'ocupació hotelera* i l'*Enquesta d'ocupació en càmpings* de l'INE, a partir dels fitxers que aquest facilita. Això permet obtenir el nombre de viatgers, pernoctacions i grau d'ocupació per categoria de l'establiment i per marques turístiques. Els resultats es faciliten mensualment per a l'enquesta d'ocupació hotelera i trimestralment per a l'enquesta d'ocupació en càmpings. També s'ha preparat l'explotació de les microdades referents a l'ocupació del turisme rural i s'ha dissenyat un informe sobre l'ocupació d'aquest tipus de turisme de caràcter trimestral. En els primers mesos de l'any 2004 s'incorporarà al sistema d'informes conjunturals sobre el turisme de Catalunya aquest informe d'ocupació en els establiments de turisme rural.

4.1.6. Estadístiques de la conjuntura del sector exterior

Durant l'any 2003 s'ha continuat l'operació estadística *Clima exportador de Catalunya* gràcies a la signatura del conveni de col·laboració entre el Consorci de Promoció Comercial de Catalunya (COPCA) i l'Idescat. És una enquesta trimestral que recull les opinions empresarials sobre expectatives i evolució de diferents aspectes conjunturals de l'exportació, que aporta informació sobre les expectatives a dotze mesos de conceptes com la cartera de comandes, l'evolució dels preus o el marge comercial de les exportacions. L'enquesta permet analitzar la conjuntura de l'exportació catalana i obtenir un indicador avançat de l'evolució real de les

exportacions. La mostra consisteix en un panel d'aproximadament 500 empreses exportadores. Els resultats es desglossen d'acord amb tres criteris: CCAE, destinació econòmica dels béns i dimensió de l'empresa segons nivell d'exportació.

Dins de les estadístiques de la conjuntura del sector exterior, també es porta a terme l'estadística de *Comerç amb l'estranger*, de periodicitat anual, on figuren les exportacions i importacions catalanes segons les diverses classificacions (CCAE-93, CUCI-Rev.3 i la TARIC) i la destinació econòmica dels béns. D'altra banda, també l'apartat *Informes de comerç amb l'estranger*, de periodicitat mensual amb dades sobre les exportacions i importacions, es recull el valor total de les compres i les vendes de mercaderies a Catalunya a l'estranger, i es classifiquen també segons el nivell tecnològic de les mercaderies.

4.1.7. Clima econòmic de les cambres de comerç

La col·laboració entre l'Idescat i la Cambra de Sabadell per tal de portar a terme una enquesta semestral sobre el clima econòmic a les empreses de la demarcació d'aquesta Cambra ha continuat el seu desenvolupament. A més, aquest model de col·laboració ha estat valorat positivament per la Cambra de Terrassa, de forma que a finals del 2003 s'ha arribat a l'acord que al llarg del 2004 es portarà a terme una col·laboració equivalent a la que ja es fa en l'àmbit de Sabadell. La suma de les demarcacions d'aquestes cambres permetrà a l'Idescat fer un seguiment del clima econòmic del conjunt de la comarca del Vallès Occidental. Addicionalment l'Idescat i la Cambra de Sabadell han signat un segon conveni situat en l'entorn de la innovació estadística per tal d'avaluar la càrrega estadística que suporten les empreses de Catalunya i d'identificar quines són les metodologies i els criteris d'actuació per mitjà dels quals es pot millorar la relació existent entre el món empresarial i l'estadística oficial.

4.2. Estadístiques econòmiques estructurals

En el decurs de l'any 2003 s'ha continuat l'execució del projecte de les *Taules input-output de Catalunya* (TIOC-2001), amb la col·laboració del Departament d'Economia i Finances. Altres organismes com el Departament de Treball, Indústria, Comerç i Turisme, la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona i l'equip directiu de les darreres *Taules Input-Output de Catalunya* (TIOC-87) també col·laboren en aquest projecte a través del comitè de seguiment de les Taules.

Al llarg de l'any 2002, s'han portat a terme diverses operacions vinculades a l'execució del projecte de les *Taules input-output de Catalunya* (TIOC-2001). Les més importants han estat la investigació dels consums intermedis del sector agrari i pesquer mitjançant la metodologia Delfos, l'enquesta complementària de la indústria manufacturera i les enquestes sobre activitats extraescolars i sobre residències de gent gran.

El procés Delfos per al sector agrari i pesquer ha estat una continuació del que es va desenvolupar a la indústria manufacturera la tardor de l'any 2002. Es van organitzar quatre sessions d'experts, a les quals van assistir 72 responsables de les principals empreses catalanes del sector. Aquesta convocatòria, organitzada en col·laboració amb el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya, i la Unió de Pagesos, va permetre presentar públicament el projecte a aquest col·lectiu i explicar la significació de les Taules input-output per a la presa de decisions. Per a cada un dels experts es va preparar una documentació personalitzada explicativa del projecte, que va permetre una gestió àgil de les seves respostes com a experts a través del correu electrònic.

Per complementar els resultats del Delfos del sector manufacturer es va dur a terme una enquesta complementària per conèixer les compres de primeres matèries i serveis exteriors d'algunes branques. Aquesta era una enquesta complementària en el sentit que la investigació principal d'aquestes empreses s'ha fet a través de metodologia Delfos. Es va optar per investigar mitjançant enquesta postal aquelles activitats no homogènies i també aquelles que inicialment es van estudiar per Delfos, sense obtenir resultats satisfactoris. La mostra total va ser de 414 empreses.

Per cobrir dues àrees amb carències significatives d'informació per al projecte TIOC, com són les activitats extraescolars i els establiments socials d'atenció a la gent gran, es va optar per dur a terme sengles enquestes integrals, amb l'objectiu d'obtenir les dades bàsiques del sector i simultàniament informació específica sobre la seva estructura de compres de béns i serveis.

La primera enquesta tenia com a objectiu recollir informació rellevant sobre l'activitat realitzada en l'entorn dels centres públics d'ensenyament, que no queda reflectida en els pressupostos de les corresponents administracions públiques (menjadors, transports, activitats extraescolars, etc). Aquestes activitats poden ser gestionades per la mateixa direcció dels centres públics i per les corresponents associacions de mares i pares d'alumnes, i per tant es va dissenyar un doble qüestionari dirigit a ambdós interlocutors. La mostra va ser de 259 centres.

La segona enquesta tenia com a objectiu conèixer les principals dades econòmiques dels centres d'atenció especialitzada a gent gran: residències assistides, centres de dia, llars residència i habitatges tutelats. La mostra inclou un total de 266 establiments i la seva estratificació s'ha realitzat tenint en compte les diferents combinacions de serveis prestats en un mateix centre, així com la grandària d'aquests establiments i la naturalesa jurídica de l'entitat titular.

Com a complement del projecte de les *Taules input-output de Catalunya 2001*, l'Idescat disposa d'un conjunt d'estudis de viabilitat dels Comptes Satèl·lit, elaborats per diferents equips universitaris especialitzats en cada àrea temàtica. Aquests estudis tracten els sectors següents: turisme, cultura i audiovisuals, esport, habitatge, educació, sanitat, transports, R+D, medi ambient i serveis socials. A més també s'ha estudiat la viabilitat d'ampliar el marc central de les TIOC 2001 amb els sectors institucionals, la matriu de comptabilitat social i una matriu sobre les estructures d'ocupació de les branques de les TIOC 2001. Finalment es disposa també dels resultats d'un estudi, per tal de conèixer les diferents aplicacions que, en els països més desenvolupats, es fan de les Taules input-output.

En el capítol dels comptes de l'economia catalana es publica anualment el producte interior brut (PIB). S'ofereix la desagregació tant des del punt de vista de l'oferta com de la demanda i es publiquen les taxes de variació a preus constants i els nivells a preus corrents. D'altra banda, es continua amb l'operació estadística *Comptes de l'Administració pública* amb la col·laboració de la Intervenció General de la Generalitat i la Intervenció General de l'Estat, presentant els comptes segons la metodologia de la comptabilitat nacional de la Unió Europea, a fi de conèixer les macromagnituds que genera l'activitat econòmica de l'Administració pública catalana.

En l'àmbit de les estadístiques industrials, al llarg d'aquest any s'ha publicat un estudi amb dades sobre les principals macromagnituds del sector del paper, edició i arts gràfiques a Catalunya, fent una comparació amb les dades del mateix sector a Espanya i a Europa. D'altra banda, se segueix amb la realització de l'*Enquesta d'inversió industrial a Catalunya* realitzada per la Direcció General d'Indústria, amb la col·laboració de l'Idescat i de la Secretaria General Tècnica del Ministeri d'Indústria i Energia. Es tracta d'una operació estadística semestral en què l'Idescat elabora i enregistra els qüestionaris, i proporciona informació sobre l'evolució de la inversió industrial a Catalunya. Finalment, també cal constatar la publicació

Estadística, producció i comptes de la indústria 2001, on es donen a conèixer les dades de les magnituds del sector industrial.

De resultes de l'adaptació al nou sistema d'estadístiques de serveis, s'han traduït al català els qüestionaris i s'han rebut els resultats individualitzats corresponents a l'any 2001 sobre les enquestes econòmiques estructurals del sector turístic, transport i comunicacions, sector comercial i serveis prestats a les empreses i altres serveis a Catalunya, dins del marc de col·laboració vigent amb l'INE i la signatura dels convenis corresponents als quatre àmbits esmentats. S'ha fet el tractament de regionalització apropiat per delimitar el sector dels serveis de l'economia catalana. S'ha elaborat una tabulació estàndard per a 25 sectors i 65 branques d'activitat econòmica amb 23 variables per a cada activitat. Aquesta informació estarà disponible al web de l'Idescat al llarg del 2004.

Per últim, s'actualitza una sèrie ja consolidada en l'estadística econòmica de Catalunya amb l'activitat estadística *Mercat de treball*, per ampliar la informació sobre el mercat de treball a Catalunya, tant pel que fa als resultats publicats com en el nombre de variables tractades, amb una difusió trimestral i amb caràcter anual.

4.3. Estadístiques econòmiques en el territori

A finals de l'any 2003 s'ha ultimat l'estimació del compte de renda de les llars per comarques i municipis de Catalunya. Aquesta estimació s'emmarca en la nova metodologia europea SEC-93. La territorialització s'ha pogut portar a terme atès que l'INE ha difós al llarg del 2003 aquest compte de renda pel conjunt de l'economia catalana. La principal novetat de la nova metodologia és la presentació de les diferents magnituds d'aquest compte de renda en dos subcomptes, un relacionat amb les rendes primàries i l'altre amb els efectes de l'actuació del sector públic (impostos, cotitzacions, prestacions socials). Aquests resultats es difondran a través del web de l'Institut a principis de l'any 2004.

Al llarg de l'any 2003 s'ha portat a terme l'aprofitament estadístic de l'IAE. Aquest aprofitament permet conèixer la ubicació territorial, en l'àmbit municipal i comarcal, als establiments amb activitat econòmica de Catalunya, amb una indicació de la seva grandària. En el cas de les activitats comercials s'utilitza com a indicador la superfície de venda. Per a la resta de les activitats econòmiques l'indicador és la superfície construïda. Aquest aprofitament estadístic inclou un tractament específic per tal d'evitar la duplicació derivada del fet que alguns establiments tenen alta en més d'una rúbrica de l'IAE.

4.4. Anàlisi de la conjuntura i l'estructura econòmica

Durant l'any 2003 el seguiment de l'economia catalana per part de l'Idescat ha continuat vertebrant-se a través d'un sistema basat en un conjunt d'uns 50 indicadors i sèries desagregades. Les sèries es presenten agrupades temàticament i s'actualitzen periòdicament i es complementen amb uns informes mensuals o trimestrals on s'examina l'evolució de la conjuntura econòmica de Catalunya. Tant els indicadors com els informes es poden consultar a la pàgina web de l'Idescat.

5. Altres estadístiques

5.1. Estadístiques d'equipament i ús del sector TIC

L'any 2003 s'han portat a terme tres operacions en l'àmbit del sector de les tecnologies de la informació i les comunicacions. Dues d'aquestes operacions sobre la penetració de les TIC a la societat catalana són una continuació de les enquestes realitzades l'any 2002: *Enquesta d'equipament i ús de les TIC a les llars* i *Enquesta d'equipament i ús de les TIC a les empreses catalanes*. Ambdues són fruit d'un conveni de col·laboració entre el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació i l'Idescat.

Pel que fa a la primera, l'objectiu principal ha estat analitzar la disponibilitat a les llars de les tecnologies d'informació i comunicacions (ordinador, Internet, televisió i telefonia mòbil) i l'ús que en fan les persones que hi viuen. Les persones entrevistades han estat les persones de 15 anys o més residents en llars amb telèfon. El mètode de selecció de les unitats mostrals ha estat bietàpic, seleccionant en primer lloc una llar i, a continuació, l'individu dins d'aquesta. S'han efectuat dues onades d'entrevistes telefòniques (primavera-tardor) en un panel d'aproximadament 3.300 llars/individus.

Pel que fa a la segona enquesta, adreçada a les empreses, l'objectiu principal ha estat analitzar l'equipament i la utilització que les empreses catalanes fan de les tecnologies de la informació i les comunicacions (ordinador, Internet, correu electrònic, comerç electrònic, telefonia, teletreball, etc.), a més dels aspectes relacionats amb l'ocupació, la formació i la despesa en aquest àmbit. La unitat de mostreig han estat els establiments (a diferència de l'any 2002, s'han enquestat també les empreses de menys de 10 treballadors), i el mètode de constitució del panel ha estat el mostreig estratificat segons el sector d'activitat de l'empresa i nombre d'ocupats. Aquesta enquesta s'ha dut a terme a la tardor i el nombre d'empreses de la mostra ha estat de 2.000 aproximadament.

La tercera operació, *Enquesta d'equipament i ús de les TIC a les llars* (TIC-H 2003), es va realitzar en col·laboració amb l'INE. La mostra estava formada per 264 seccions censals amb un total de 2.112 llars seleccionades. Pel que fa a la recollida d'informació, es va realitzar amb entrevista telefònica (a les llars amb telèfon localitzat) i amb entrevista personal per a la resta. El treball de camp es va portar a terme entre els mesos de maig i juliol del 2003.

5.2. Estadística del sector audiovisual

Durant l'any 2003 s'ha desenvolupat i executat el projecte tècnic relatiu a l'*Estadística de l'audiovisual a Catalunya*, en règim de coresponsabilitat amb el Consell de l'Audiovisual de Catalunya. Aquesta activitat estadística en projecte es proposa conèixer les macromagnituds econòmiques del sector (producció, finançament, excedent brut d'explotació i ocupació) i els hàbits o consums finals de la població dels béns i serveis audiovisuals aprofitant les fonts estadístiques existents i realitzant operacions específiques adreçades als agents del sector o a la població. Així, durant l'any 2003 s'ha dut a terme una operació estadística adreçada a les principals empreses del sector audiovisual per recollir el detall de les compres de primeres matèries, dels serveis exteriors i compres d'actius (inversió), magnituds necessàries per completar el projecte TICOC2001 i, d'altra banda, una enquesta d'ocupació de professionals de l'audiovisual en el sector per tal d'avaluar les necessitats del seu mercat de treball.

5.3. Estadística de l'ús del català a Internet

Durant l'any 2003 s'ha executat el projecte tècnic de l'*Estadística de l'ús del català a la xarxa d'Internet* relatiu a la primera fase de l'operació pilot, consistent a preparar l'equipament tècnic de programari i maquinari amb tecnologia de graella de càlcul, i enllestir el marc del mostreig amb l'adquisició de la base de dades de *hosts* i la seva depuració per part del servei Canet de la Universitat Politècnica de Catalunya. També s'han efectuat les primeres proves d'obtenció d'informació per tal d'avaluar la importància de les incidències i ajustar així el programari per a l'operació de recollida de la mostra de 6.000 llocs web en tres submostres, en llengua catalana, en llengua castellana i general, que es recolliran el 2004. L'objectiu és obtenir dades bàsiques com ara nombre de llocs web accessibles, pàgines web, volum d'informació i bases de dades disponibles segons llengües utilitzades, així com el

tema, tipus d'entitat, serveis oferts, ubicació de la seu de l'entitat editora i ubicació dels equips informàtics principals.

5.4. Estadística de la qualitat de vida en els centres de treball

L'*Estadística de la qualitat de vida en els centres de treball*, activitat que ha de dur a terme l'Idescat conjuntament amb el Departament de Treball i Indústria, té per objectiu conèixer de forma periòdica les condicions de treball, la qualitat de vida laboral, les relacions socials, les actituds i els valors pel que fa al treball per part de la població ocupada en els centres de treball. Atès que el Ministeri de Treball i Afers Socials realitza l'anomenada *Enquesta de qualitat de vida en el treball* per a tot l'Estat espanyol des de l'any 1999, s'han mantingut els contactes pertinents durant l'any 2003 a fi de formalitzar un conveni de col·laboració entre el Ministeri, el Departament de Treball i Indústria, i l'Idescat que permeti una operació única i conjunta en el territori de Catalunya, amb una ampliació de la mostra catalana que es materialitzaria en l'edició 2004 de l'esmentada enquesta.

6. Estadística de síntesi

6.1. Catalunya

Durant l'any 2003 s'ha editat l'*Anuari estadístic de Catalunya 2003*, publicació que recull l'estadística oficial i bàsica de Catalunya produïda per diferents organismes. Aquest *Anuari* conté 697 taules estadístiques distribuïdes en vint capítols temàtics. Més d'un terç de les taules presenten la informació desagregada en l'àmbit comarcal i per àmbits del Pla territorial general de Catalunya. L'*Anuari* inclou un capítol introductori amb mapes i gràfics sobre els principals aspectes territorials, demogràfics i socioeconòmics de Catalunya.

A més de l'edició en paper, l'*Anuari* també es pot consultar al web de l'Idescat, en format PDF i full de càlcul.

També s'ha preparat l'edició de l'*Anuari estadístic de Catalunya 1992-2003* en CD-ROM, publicació electrònica que conté una recopilació d'unes 7.000 taules estadístiques ordenades i sistematitzades, corresponents a les edicions dels anuaris compresos entre 1992 i 2003. En aquesta edició s'han incorporat millores pel que fa al disseny i a la presentació de les dades.

D'altra banda, l'Idescat ha editat el desplegable *Xifres de Catalunya 2003* en català, castellà, francès, anglès i alemany, amb la voluntat de col·laborar a fer conèixer arreu les dades bàsiques de Catalunya. *Xifres de Catalunya* també es pot consultar al web de l'Idescat.

6.2. Pirineus i Euroregió

S'han iniciat els treballs de la segona fase de l'*Atles Estadístic dels Pirineus*, en el marc de la cooperació transfronterera amb les Direccions Regionals de l'INSEE d'Aquitània, de Migdia-Pirineus i del Llenguadoc-Rosselló, el Comissariat a l'Aménagement des Pyrénées, els serveis estadístics del Govern d'Andorra i els òrgans estadístics de l'Aragó, Navarra i el País Basc. Aquest projecte ha estat presentat i aprovat per incorporar-lo al programa Interreg III-A, Espanya-França de la Unió Europea.

També s'han continuat els treballs d'actualització de la informació continguda a la base accessible per Internet per als tres territoris de referència i per al conjunt de l'Euroregió. Aquest projecte va ser incorporat al programa Interreg III-A, Espanya-França de la Unió Europea.

7. Coordinació i normalització estadística

7.1. Nomenclatures i classificacions estadístiques

Durant l'any 2003, l'Idescat ha dut a terme el manteniment i l'actualització de la *Base de dades de codis i nomenclatures estadístiques*, tant pel que fa a la incorporació de les noves classificacions com les actualitzacions dels canvis produïts en la geonomenclatura territorial.

Quant a la normalització de nomenclatures i classificacions estadístiques, en el decurs de l'any 2003 s'han enllestit els treballs de revisió de la *Classificació catalana d'activitats econòmiques 1993*, anomenada CCAE-93 Revisió 1, que han de permetre la futura oficialització per al conjunt del sistema estadístic català. Aquesta Classificació és el resultat de l'adaptació de la *Classificació nacional d'activitats econòmiques 1993 Revisió 1* (CNAE-93 Rev.1) d'àmbit estatal, on l'Idescat va figurar com a membre actiu en la seva revisió en el marc del grup de treball d'àmbit estatal, així com de la *Nomenclatura estadística d'activitats econòmiques a la Comunitat Europea, Revisió 1.1* (NACE-Rev.1.1), procés que ha comptat amb la col·laboració i el consens dels principals agents del sistema estadístic català, i del TERM CAT.

D'altra banda, l'Idescat ha participat en el decurs de l'any en el grup de treball d'àmbit estatal de revisió de les actuals classificacions internacionals d'activitats econòmiques i de productes, amb vista al procés d'elaboració de la futura NACE-2007. En aquests treballs, l'Idescat ha dut a terme un ampli procés de consultes i sessions tècniques en el marc del Sistema estadístic de Catalunya, en què ha comptat amb la participació d'experts sectorials, provinents de departaments de la Generalitat de Catalunya, universitats i altres organismes especialitzats. El resultat d'aquest procés ha estat la formulació de propostes completes per al primer i segon nivell de l'estructura de la NACE-2007, les quals s'han elevat al grup de treball estatal i la resta de fòrums vinculats en el procés de revisió internacional de classificacions estadístiques.

També a final de l'any 2003 l'Idescat ha finalitzat els treballs relatius a la proposta d'adaptació catalana de la *Nomenclatura combinada* (NC), mantenint l'estructura i nivells de desagregació fins a vuit dígits considerats actualment en l'esmentada nomenclatura. Aquest treball ha de permetre completar una proposta d'oficialització de la *Classificació catalana de comerç amb l'estranger 2004* (CCCE-2004) per al conjunt del sistema estadístic català. L'Idescat també ha participat en el grup de treball específic de comunitats autònomes per a l'actualització de correspondències de l'NC amb les classificacions d'activitats, de comerç exterior i de productes segons contingut tecnològic.

Per últim, l'Idescat ha dut a terme la revisió i l'actualització del repertori d'oficis artesans del Centre Català d'Artesania.

7.2. Normalització de codis territorials als efectes estadístics

En relació amb les nomenclatures territorials i administratives, com cada any s'han publicat les actualitzacions dels codis territorials de Catalunya, països del món i les àrees infraestatals de la Unió Europea. A més, s'ha revisat el *Nomenclàtor d'entitats de població de Catalunya* per a l'any 2002.

Pel que fa a la *Nomenclatura d'unitats territorials estadístiques* (NUTS) de la Unió Europea, durant l'any 2003 l'Idescat ha formulat esmenes a la proposta de Reglament sobre les NUTS per als nivells NUTS 2 i NUTS 3, adreçades al grup de treball estatal *División Territorial de España para Fines Estadísticos*, impulsat per l'INE i amb la participació dels òrgans estadístics oficials autonòmics. En aquest context, també s'han formulat propostes sobre el nivell NUTS 4 i la utilització dels codis oficials de comarques en el cas de Catalunya.

7.3. Normalització lingüística i autoedició

L'Idescat corregit textos, n'ha traduït i adaptat terminològicament en classificacions i nomenclatures, i ha elaborat qüestionaris, informes o projectes en matèria de normalització lingüística. Cal destacar les actuacions en matèria d'adaptació i normalització lingüístiques de la terminologia estadística i autoedició de 110 qüestionaris (punt de partida per proveir-nos de dades estadístiques), que representen més de 1.500 pàgines de material imprès, la correcció de 20 publicacions en suport paper i un CD-ROM, la revisió de centenars de pàgines del web (així com la traducció corresponent al castellà), l'adaptació catalana i supervisió lingüística de la *Classificació catalana d'activitats econòmiques 1993* (CCA-93 Rev.1), i l'adaptació i supervisió de la *Nomenclatura combinada* (s'ha fet el 80% de les 820 pàgines).

D'altra banda, l'equip de planificadors lingüístics, a més de la seva participació en les activitats esmentades en l'àmbit de nomenclatures i classificacions estadístiques, ha atès les consultes lingüístiques procedents del servei d'atenció de demandes, ha continuat alimentant la base de dades de llengua i terminologia (actualment conté més de 360 registres), ha elaborat diversos informes lingüístics, ha editat 6 números de la publicació periòdica *Idescat Llengua* i ha actualitzat la web de llengua i terminologia, que actualment conté més de 690 registres.

8. Innovació, promoció i formació en l'àmbit estadístic

Al llarg del 2003 l'Idescat ha concentrat les seves activitats d'innovació i recerca com a soci en els tres projectes europeus de recerca integrats en el v Programa Marc de la Unió Europea, i com a entitat subcontractada en un quart projecte. Igualment, s'han atès línies d'innovació en mètodes d'estimació i difusió estadística, i s'han portat a terme diverses actuacions en matèria de promoció i formació en l'àmbit de l'estadística.

8.1. Projectes comunitaris de recerca

European Indicators, Cyberspace and Science-Technology-Economy System (EICSTES)

EICSTES (IST-1999-20350) és un projecte que es desenvolupa amb el suport d'Eurostat en el període gener 2001-març 2004 i té per objectiu definir indicadors que permetin mesurar les relacions existents en la nova economia a partir de dades obtingudes principalment a Internet. L'Idescat hi participa associat al CINDOC-CSIC, la Universitat de Surrey, el NIWI-Amsterdam, el CNRS-Nancy, el Centre de Recerca d'Àustria i l'Institut Danès de Tecnologia. Les tasques realitzades per l'Idescat en aquesta anualitat han estat la realització d'estudis comparatius entre les dades obtingudes de la xarxa d'Internet i d'altres entorns, la integració i homogeneïtzació d'informació, i l'anàlisi dels requeriments d'usuaris finals sobre les enquestes realitzades al llarg del projecte.

Computational Aspects of Statistical Confidentiality (CASC)

CASC (IST-2000-25069) és un projecte que es desenvolupa amb el suport d'Eurostat en el període gener 2001-desembre 2003 i que preveu nous desenvolupaments en el tractament i la difusió de macrodades i microdades, i l'automatització del seu processament. El consorci està integrat pels instituts d'estadística oficial dels Països Baixos, Itàlia, Alemanya, Regne Unit, Espanya i Catalunya, l'Institut d'Intel·ligència Artificial-CSIC i sis universitats europees, d'entre les quals hi ha la Universitat Rovira i Virgili i la Universitat Politècnica de Catalunya. En l'anualitat 2003 l'Idescat ha continuat l'avaluació de les noves versions implementades en el programa Argus,

fruit de desenvolupaments basats en tècniques de microagregació, algorismes d'emascarament i xarxes de fluxos, aplicant-les a dades reals d'àmbit empresarial (microdades) i simulant-les en cas de taules agregades (macrodades), conjuntament amb l'Eustat-Institut Basc d'Estadística.

Digital Era Statistical Indicators (DIASIS)

A partir del febrer del 2003 s'ha iniciat el projecte DIASIS (IST-2000-31083), orientat a la definició, mesura i explotació d'indicadors socioeconòmics sobre tipologies d'usos de webs a partir del creuament d'informacions d'origen estadístic i les dels operadors ISP del sector. El consorci està integrat per la Universitat Politècnica de Catalunya, UPCnet, el Fraunhofer-Institut für Autonome Intelligente Systeme, European Dynamics-Atenes i l'Idescat. Durant l'any 2003 s'ha portat a terme l'anàlisi i disseny del projecte, on s'han analitzat les necessitats dels usuaris, a través de l'estudi de les publicacions existents, una enquesta als usuaris potencials de les dades fusionades i l'organització d'un seminari internacional a la seu de l'Idescat. També s'ha enllestit la metodologia estadística de fusió de dades i la mineria de dades específica que s'utilitzaran, així com les garanties legals respecte a la informació disponible sobre usuaris i pel que fa al seguiment d'usos reals dels usuaris a Internet.

Regional Indicators of e-Government and e-Business in Information Society Technologies (REGIONAL-IST)

Durant l'any 2003, l'Idescat ha col·laborat, en qualitat d'entitat subcontractada pel Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI), en el projecte REGIONAL-IST (IST-2001-33199). Aquest projecte també s'emmarca en les activitats orientades a la caracterització estadística d'Internet en l'àmbit de les actuacions i els serveis electrònics de l'Administració pública, així com de la nova economia empresarial en l'àmbit regional. Amb una durada prevista de 24 mesos a partir del març del 2002, el projecte integra un consorci format pel DURSI, la Universitat Oberta de Catalunya, l'Istituto Superiore Mario Boella, el Fraunhofer Institut für Systemtechnik und Innovationsforschung, l'Observatório das Ciências e das Tecnologias, GKI Economic Research Company i el Politecnico di Torino. La contribució de l'Idescat durant el 2003 ha continuat en la validació i adaptació de classificacions i nomenclatures estadístiques d'activitats, de productes i d'ocupacions per a la delimitació del sector TIC en els subsectors de l'electrònica, informàtica, continguts multimèdia i d'audiovisual, i l'edició electrònica.

8.2. Altres línies d'innovació

L'Idescat ha esmerçat recursos en altres línies d'innovació tècnica, pròpies o de tercers, en metodologia i desenvolupaments. En aquest sentit, poden destacar-se les actuacions següents:

- Aplicacions en línia de les Taules input-output. Es tracta de desenvolupar un projecte per tal de poder oferir al mateix web de l'Idescat un conjunt d'aplicacions bàsiques dels resultats de les Taules input-output. Aquest projecte està inspirat en la implementació feta pel Bureau of Economic Analysis dels EUA. L'objectiu és semblant al del desenvolupament de la comptabilitat satèl·lit: augmentar al màxim l'ús dels resultats de les Taules input-output en l'anàlisi de l'economia catalana.
- Mètodes d'estimació de petites àrees, aplicats en l'àmbit de l'estadística regional i, de forma preferent, a la conjuntura industrial per a petites àrees geogràfiques, per tal de validar l'ús d'estimadors sintètics en la mesura dels preus i la producció industrial (amb la col·laboració de la Universitat Pompeu Fabra). Al llarg del 2003 s'ha portat a terme un estudi sobre la relació existent entre el disseny de mostres i l'aplicació

d'estimadors compostos. En el document *Using composite estimators to improve both domain and total area estimation* (disponible a la biblioteca de l'Idescat) es constata, mitjançant una simulació de Monte Carlo, que és possible que, adoptant estimadors compostos, millori tant l'estimació dels petits dominis com l'estimació dels paràmetres del conjunt de la població. Aquest és el resultat de fer una distribució de la mostra més proporcional que la que s'aplicaria en cas d'utilitzar únicament estimadors directes. Al llarg de l'any 2004 l'Idescat té previst començar a aplicar aquests estimadors per al coneixement de l'ús de les TIC a les comarques de Catalunya.

— Sèries històriques de l'economia catalana, per tal de conèixer l'evolució històrica de les variables macroeconòmiques més rellevants a partir d'una recopilació de les fonts estadístiques disponibles i aplicant-hi els procediments d'enllaç pertinents (en col·laboració amb la Universitat de Barcelona).

— Tècniques d'imputació basades en el mètode Delfos, desenvolupades per al tractament de la no-resposta o respostes de dubtosa fiabilitat en l'àmbit de les estadístiques de turisme, així com l'afinament de l'aplicació de tècniques d'allisament de les microdades en el temps (amb la col·laboració de la Universitat del País Basc i de la Universitat de Barcelona, respectivament).

— Desenvolupaments computacionals en estadística, centrats a augmentar la qualitat tècnica i les prestacions dels instruments en l'activitat estadística, estandarditzant eines informàtiques i adaptant la incorporació de TIC en la captura, processament i difusió d'informació estadística oficial. Al llarg del 2003, els treballs s'han centrat en l'adaptació del programari Beyond 20/20 per a la difusió, anàlisi i visualització de dades estadístiques, a fi de millorar la presentació dels resultats estadístics, la possibilitat de crear menús propis i facilitar agregacions de dades per crear classificacions personals de les dades partint de la informació original.

— Mètodes de protecció d'informació electrònica, a partir del suport a les investigacions de la Universitat Rovira i Virgili sobre sistemes de protecció del *copyright* de la informació en format electrònic i els desenvolupaments de sistemes de (micro)pagament electrònic sobre Internet. En aquesta línia de treball, durant l'any 2003 s'ha donat suport als projectes d'investigació *Protecció de la propietat intel·lectual i privadesa en multicas sobre xarxes mòbils ad-hoc* i *Streaming de continguts multimèdia cap a dispositius mòbils amb retribució per micropagament* (Universitat Rovira i Virgili), *Tècniques d'edició i imputació de dades estadístiques* (Universitat de la Laguna) i *Tècniques d'optimització per a la protecció de dades estadístiques* (Universitat Politècnica de Catalunya).

8.3. Promoció i divulgació de l'estadística oficial

8.3.1. Edició de la revista SORT (Statistics and Operations Research Transactions)

Després de la publicació dels 26 volums en el període 1977-2002, els *Quaderns d'Estadística i Investigació Operativa* (Qüestió) van iniciar una tercera època a partir de l'any 2003 sota la denominació de *Statistics and Operations Research Transactions* (SORT). La segueix editant l'Institut d'Estadística de Catalunya, amb la col·laboració de les principals universitats catalanes i el suport de la secció espanyola de la International Biometric Society. Amb l'objectiu de procurar una millora qualitativa de continguts, incrementar-ne la difusió i augmentar-ne el reconeixement entre la comunitat científica internacional, la revista ha passat a publicar-se semestralment i íntegrament en anglès, amb un breu resum dels articles en català, a fi que es converteixi en una publicació més competitiva i situada en els estàndards internacionals més exigents. Durant l'any 2003 s'han publicat els dos números corresponents al volum 27, amb un total de 12 articles que, juntament amb la resta d'apartats de la revista, han suposat l'edició de més de 180 pàgines.

Entre d'altres novetats per a la nova etapa de la revista, s'ofereix la possibilitat de consultar gratuïtament la versió íntegra dels articles dins la pàgina web de SORT, incloent-hi els resums dels articles i altres originals publicats en la segona època de Qüestió (1992-2002), i altres continguts d'interès sobre l'estadística o la investigació operativa.

8.3.2. Col·laboració amb la revista *Índice. Revista de Estadística y Sociedad*

A partir del mes de setembre del 2003, es va reprendre la col·laboració de l'Idescat amb la revista *Índice. Revista de Estadística y Sociedad*, editada per l'INE, en qualitat de membre del Consell Editor. Aquesta revista representa una nova etapa de l'anterior *Fuentes Estadísticas*, (1994-2002) editada conjuntament per l'INE i Eurostat. La revista *Índice* va presentar el primer número al novembre del 2003, amb un número monogràfic dedicat a les estadístiques de l'ampliació. També en aquesta etapa persisteix la voluntat de promoure la divulgació de les novetats sobre fonts d'informació estadística que genera l'activitat del sistema estadístic català i propiciar que se n'estengui la difusió a través de l'Idescat, com en l'etapa anterior, al màxim nombre de professionals de l'estadística pública catalana.

8.3.3. Fòrums i congressos en l'àmbit estadístic

— En primer lloc, cal ressenyar que durant els dies 15 a 19 de setembre del 2003 va tenir lloc a la seu de l'Idescat una edició del curs *Entreprise Statistics*, integrat en el *Core Programme 2003* del *Training for European Statisticians Institute* (TES Institute) i que es desenvolupa amb el suport d'instituts d'estadística d'àmbit preferentment estatal de la Unió Europea. El curs es va impartir sota la direcció dels professors Ad Willeboordse, Bert Kroese, Wim Wosselman del CBS i va comptar amb l'assistència d'un total de 24 assistents d'instituts d'estadística oficials de dotze països de la Unió Europea, estatals i regionals.

Atenent als acords establerts entre l'Idescat i el TES Institute des de 1994, aquesta és la setena ocasió que es confia a l'Idescat l'organització local de cursos d'especialització per a estadístics i especialistes vinculats a la matèria. A fi de valorar adequadament la confiança dins del sistema estadístic comunitari, val la pena consignar que, dels 28 cursos regulars programats el 2003, no n'hi ha cap que s'hagi impartit a la seu d'instituts d'estadística regional.

— Tal com s'ha convingut en totes les edicions precedents des del 1995, l'Idescat va donar el seu suport a l'organització de la novena edició de l'Applied Statistics Week, el programa en estadística aplicada que l'Institut d'Educació Contínua de la Universitat Pompeu Fabra imparteix anualment. Aquesta és la principal activitat formativa en estadística aplicada d'aquesta Universitat que s'adreça, amb caràcter obert, als interessats en la utilització dels mètodes estadístics per a la generació i anàlisi d'informació estadística, mitjançant l'edició de tres cursos intensius a càrrec de reconeguts especialistes internacionals. El programa impartit del 2 al 5 de juliol del 2003 es va orientar al modelat estadístic per als estudis genètics i conductuals (Statistical Modelling for behavioural and Genetic Studies) i s'ha concretat en els cursos: *Longitudinal Models in Behavioural Science* i *Statistical Modelling with mx* , amb un total de 16 assistents.

— L'Idescat va donar suport al Correspondance Analysis and Related Methods 2003 (CARME 2003), quarta edició d'una sèrie de conferències sobre l'aplicació de tècniques gràfiques multidimensionals i l'anàlisi de grans conjunts de dades categòriques, organitzat a Barcelona per la Universitat Pompeu Fabra. Els tres dies de la conferència, del 30 de juny al 2 de juliol, van comptar amb 18 sessions per donar a conèixer els darrers avenços en aquesta matèria, en què es va fer un repàs de l'estat de l'anàlisi de correspondències i la seva aplicació en camps tan diversos

com la sociologia, la psicologia, educació, ecologia, arqueologia, lingüística, filosofia, genètica, recerca biomèdica, economia de la salut o marqueting.

— L'Idescat també va contribuir a la celebració del 27 Congrés Nacional d'Estadística i Investigació Operativa, celebrat a Lleida del 8 al 11 d'abril, organitzat per la Universitat de Lleida i la SEIO, amb l'assistència de més de 500 persones, en què hi va haver més de 445 comunicacions. L'Idescat juntament amb l'INE es varen fer càrrec de l'organització de les sessions dedicades a l'estadística oficial, amb l'edició de totes les ponències impartides pels experts convidats en aquest àmbit.

Per últim, l'Idescat va donar suport a l'organització del primer congrés Compositional Data Analysis Workshop (Codawork), celebrat a Girona del 15 al 17 d'octubre sota els auspicis de la Universitat de Girona.

8.4. Formació en procediments estadístics i instruments de suport

En l'àmbit formatiu, l'Idescat ha continuat desplegant o promovent una intensa activitat envers el perfeccionament professional del personal estadístic i usuaris d'informació estadística al llarg del 2003, amb un volum xifrat en 1.232 assistents-hores, distribuïts en un 56,2% per al personal de l'Idescat exclusivament i un 43,8% d'activitats amb caràcter obert. Des del punt de vista operatiu, el programa de formació inclou diverses modalitats formatives per tal d'atendre diferents àmbits temàtics i tipus de destinataris, de manera que l'oferta d'activitats formatives ha comprès l'organització pròpia de seminaris, la coorganització o suport a cursos, l'assistència individual a activitats externes i la cooperació educativa amb ensenyaments de l'especialitat, d'entre els quals s'han enregistrat enguany les actuacions següents:

— En el cas dels seminaris propis, orientats al personal estadístic amb tasques i funcions relacionades amb metodologia estadística, cal remarcar la celebració del seminari *Estimadors compostos per a petites àrees*. Cal destacar també que es va dur a terme per primera vegada un seminari obert sobre dades estadístiques regionals, *Estadístiques europees i fonts estadístiques regionals* (Eurostat, INE i Idescat), que va aplegar els tres nivells corresponents del sistema estadístic europeu, amb l'objectiu de divulgar i aprofundir l'oferta d'estadística oficial disponible entre els 140 assistents enregistrats.

— L'assistència a cursos externs va registrar la participació de personal de l'Idescat a dues activitats organitzades per l'Escola d'Estadística de les Administracions Públiques de l'INE. També cal assenyalar la participació activa a l'Amrads Training Course on Statistical Disclosure Control i al 27 Congrés Nacional d'Estadística i Investigació Operativa.

— L'aprofitament d'aquestes activitats formatives i d'altres cursos externs amb presència del personal de l'Idescat es va potenciar amb l'organització de cinc sessions tècniques internes per documentar i donar a conèixer els continguts impartits.

— Pel que fa a les activitats formatives per a personal aliè a l'Idescat, el programa 2003 ha inclòs accions de cooperació educativa amb la Universitat Pompeu Fabra (Estudis de Ciències del Treball), amb la Universitat de Barcelona (Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales) i amb l'ENSAI (École National de la Statistique et de l'Analyse de l'Information de l'INSEE), que ha facilitat l'estada en pràctiques d'alumnes a la seu de l'Idescat amb un total de 270 hores.

— Finalment, pel que fa a les visites col·lectives a l'Idescat, en el decurs de l'any 2003 s'han enregistrat quatre visites de l'Abat Oliva-CDES, Diplomatura d'Estadística de la Universitat Politècnica de Catalunya, Institut Català de Tecnologia i IES Josep Pla, amb un total de 90 assistents.

9. Serveis d'informació estadística

9.1. Biblioteca de l'Idescat

Els serveis de la Biblioteca de l'Idescat han atès un total de 5.768 demandes d'informació, de les quals 2.372 han estat d'usuaris presencials i la resta canalitzades mitjançant el telèfon, fax i correu electrònic, que s'analitzen en el proper apartat sobre "Atenció de demandes d'informació". D'altra banda, el fons de la Biblioteca ha assolit la xifra de 140.937 volums, distribuïts en 71.989 monografies, fullets i documents electrònics, i 68.948 exemplars de publicacions periòdiques, per tal de continuar amb el manteniment de 352 revistes especialitzades i 1.381 anuals. Aquest volum d'informació configura la Biblioteca de l'Idescat com un dels fons més importants d'estadístiques oficials del país.

9.2. Publicacions de l'Idescat

L'any 2003 s'ha publicat i difós una part important de les activitats estadístiques dutes a terme per l'Idescat. La majoria de les publicacions, excepte les estadístiques de síntesi, han estat editades íntegrament pel taller d'edicions de l'Idescat. La relació de publicacions, agrupades per àrees temàtiques és la que segueix a continuació.

Estadístiques de síntesi

- *Anuari estadístic de Catalunya 2003*
- *Anuari estadístic de Catalunya 1992-2003* (CD-ROM)
- *Xifres de Catalunya 2003*

Estadístiques econòmiques

- *Estadística, producció i comptes de la indústria 2001*
- *Sectors industrials. 8. Indústries del paper, edició, arts gràfiques i reproducció de suports enregistrats*
- *Mercat de treball 2002. Ampliació de resultats anuals de l'enquesta de població activa*
- *Localització de l'activitat econòmica 2001. Empreses, professionals, establiments i superfícies*
- *Comerç amb l'estranger 1999*
- *Comerç amb l'estranger 2000*
- *Comerç amb l'estranger 2001*

Estadístiques demogràfiques

- *Moviment natural de la població 2002. Dades comarcals i municipals*
- *Projeccions de llars de Catalunya 2010. Comarques i àmbits del Pla territorial*
- *Escenaris d'activitat econòmica de la població al primer terç del segle XXI*
- *Comarques i àmbits del Pla territorial*

Estadístiques socials

- *Estadística de la protecció social a Catalunya. 1991-2000*

Publicacions metodològiques

- *Qüestió. Quaderns d'estadística i investigació operativa. Any 2002, volum 26 número 3*
- *SORT. Statistics and Operations Research Transactions. Any 2003, volum 27 (2 números)*

Documents estadístics

— *Cens agrari 1999. Monografies comarcals (7 volums): 1. Àmbit Metropolità, 2. Comarques Gironines, 3. Camp de Tarragona, 4. Terres de l'Ebre, 5. Àmbit de Ponent, 6. Comarques Centrals, 7. Àmbit de l'Alt Pirineu i Aran.*

— *Enquesta de consum i pràctiques culturals de Catalunya 2001*

9.3. Servei d'atenció als mitjans de comunicació

El servei de premsa de l'Idescat té dues funcions diferenciades, però complementàries alhora: d'una banda, atén de manera individualitzada les demandes d'informació estadística per part dels mitjans de comunicació i, d'altra banda, difon els principals resultats de la producció estadística de l'Idescat mitjançant notes de premsa i informes. En aquest sentit, durant l'any 2003 s'han difós els principals resultats del Cens lingüístic 2001 mitjançant una roda de premsa que es va realitzar conjuntament amb el Departament de Cultura. També s'han difós els resultats dels naixements i matrimonis del 2002, així com alguns indicadors econòmics de caràcter conjuntural.

Fruit d'aquesta tasca, la producció estadística de l'Idescat ha estat present a la premsa escrita en 390 ocasions durant l'any 2003. D'aquests impactes a la premsa, 157 han estat en l'àmbit de l'estadística econòmica, 121 en l'estadística demogràfica i social i 112 en altres. Territorialment, cal destacar els impactes a la premsa barcelonina amb un 46% de les aparicions, seguida per la premsa especialitzada i la premsa comarcal, amb un 27% cadascuna d'aquestes.

Així doncs, la tasca que desenvolupa el servei de premsa reforça els altres serveis d'informació estadística que ofereix l'Idescat i dona compliment al principi d'actualitat de les dades i celeritat a l'hora de difondre-les, reconeguts en la Llei del pla estadístic de Catalunya 2001-2004.

9.4. Web de l'Idescat

L'any 2003 ha servit per preparar el nou disseny i continguts d'un nou web que es preveu posar en funcionament l'any 2004. El nou web, amb un disseny més modern, s'estructurarà en blocs temàtics, s'enriquirà amb nous continguts i disposarà de noves eines per millorar l'accés i la comprensió de la informació. Tot aquest procés ha requerit la intervenció de molts recursos per possibilitar l'adaptació de les bases de dades i d'altres suports de la informació a la nova plataforma d'accés als continguts.

9.4.1. Consultes al web

Des del vessant de la difusió estadística i, concretament pel que fa al web de l'Idescat, cal destacar de nou l'augment anual en el volum de consultes, amb més de 7.500.000, la qual cosa suposa una mitjana de 20.600 consultes diàries, superior en un 34% als accessos enregistrats l'any 2002.

La variació d'aquestes xifres en els darrers cinc anys pot apreciar-se en la taula i el gràfic que figuren a continuació:

CONSULTES AL WEB DE L'IDESCAT.

	2000	2001	2002	2003
Consultes anuals	2.697.977	5.171.222	5.603.929	7.518.130
Mitjana diària	7.392	14.168	15.353	20.597

Quant a visibilitat del lloc web de l'Idescat a Internet, aquest és citat unes 12.900 vegades a Google, 12.100 a Yahoo i 8.700 a AltaVista (en total un 50% més que l'any anterior).

10. Atenció de demandes d'informació i d'assistència tècnica

L'atenció de les demandes en matèria d'informació estadística —pròpia o aliena— i les sol·licituds d'assistència o d'assessorament tècnic ocupen una part substantiva i creixent dels recursos de l'Idescat. En el primer cas, i sense considerar les 2.372 visites presencials, l'Idescat ha atès 5.482 demandes d'informació. Les sol·licituds a través de la xarxa d'Internet (accés al web i via correu electrònic) es configuren cada cop més com el canal preferent pel qual s'expressen els usuaris d'informació i d'assistència, de manera que la resta de demandes passen a ser més selectives i/o especialitzades. En aquest sentit, s'ha incrementat el nombre de demandes a mida i/o complexes, generades a partir del coneixement que es facilita a l'usuari del web de l'estoc d'informació estadística de l'Idescat.

10.1. Demandes ateses per la biblioteca

Els serveis d'atenció de demandes d'informació estadística de la biblioteca ha atès per telèfon, fax, correu electrònic i correu postal un total de 3.396 demandes durant l'any 2003. Tot i l'alt nombre de comandes, disminueixen any rere any per l'increment de les consultes efectuades mitjançant la xarxa d'Internet al web de l'Institut.

10.2. Demandes ateses pel servei d'atenció als mitjans de comunicació

Durant l'any 2003, aquest servei ha atès un total de 605 demandes d'informació estadística formulades pels mitjans de comunicació, la qual cosa suposa una mitjana d'unes 50 demandes mensuals. La seva distribució, segons el tipus de mitjà de comunicació, es distribueix de la forma següent: el 64% procedent de la premsa escrita, el 19% d'emissores de ràdio, el 8% de televisions, mentre que el 9% restant prové majoritàriament d'agències de premsa i d'altres tipus de mitjans.

10.3. Demandes d'informació ateses per correu electrònic i altres canals

Al llarg de l'any 2003 s'han atès un total de 1.262 missatges rebuts a la bústia de correu electrònic de l'Idescat, els quals corresponen majoritàriament a demandes d'informació estadística per part de perfils d'usuaris molt variats; el 80% d'aquestes demandes s'han derivat cap a les unitats de producció o assistència estadística corresponents, quan ha calgut algun procés significatiu de redefinició o explotació. Independentment del canal d'entrada, les subdireccions i dependències de l'Idescat, doncs, han atès 1.231 demandes d'informació estadística, de les quals 245 corresponen a dades d'estadístiques econòmiques, mentre que en l'àmbit de l'estadística demogràfica i social s'han atès 550 sol·licituds. Sovint aquestes demandes han derivat en explotacions dels arxius estadístics corresponents.

Aquelles peticions d'informació rebudes a través del correu electrònic que podien ser ateses mitjançant les informacions estadístiques disponibles en el web de l'Idescat o bé d'altres agents del sistema estadístic català, han estat ateses directament, tot indicant a l'usuari la pàgina o domini corresponent. En aquest sentit, s'han tramès 445 missatges de resposta.

10.4. Demandes d'assistència tècnica estadística

D'acord amb el Pla estadístic vigent i el Programa anual d'actuació estadística corresponent, l'Idescat ha prestat suport metodològic i logístic al llarg del 2003 en les activitats estadístiques oficials com a organisme col·laborador de l'*Enquesta de seguretat de Catalunya, edició 2003* (Departament d'Interior, Ajuntament de Barcelona i Àrea Metropolitana de Barcelona), l'*Enquesta a la Joventut de Catalunya, edició 2002* (Secretaria General de Joventut), l'*Enquesta d'usos lingüístics 2003* (Departament de Cultura), l'*Enquesta d'usos lingüístics a*

l'Administració pública i altres institucions (Departament de Cultura) i *l'Enquesta als demandants d'ocupació en el comerç* (Departament de Treball i Indústria). D'altra banda, s'ha mantingut la col·laboració en les fases prèvies de dues estadístiques oficials en projecte que es duran a terme l'any 2004, com són *l'Enquesta de condicions de vida de Catalunya* i *l'Enquesta de la qualitat de vida en els centres de treball*. En totes dues enquestes, l'Idescat actua com a organisme coresponsable amb l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, pel que fa a la primera de les enquestes esmentades, i amb el Departament de Treball i Indústria, en el cas de la segona.

Així mateix, durant l'any 2003 s'han atès un total de 143 demandes que fan referència a codis, nomenclatures i classificacions estadístiques, de les quals 46 corresponen a la Generalitat de Catalunya, 10 a l'Administració local, 81 provenen del sector privat i 6 a universitats. Entre d'altres, també cal incloure-hi els treballs efectuats en la revisió anual del directori d'organismes públics de Catalunya per a *l'Enquesta de població activa 2003*, així com la recollida de dades de finançament d'R+D+I per a la CIRIT. Per últim, dins de les actuacions en l'àmbit jurídic, cal esmentar l'emissió de 40 informes sobre convenis de col·laboració i 22 informes addicionals i notes interpretatives, així com l'elaboració de 7 documents de compromís sobre la regulació del secret estadístic i confidencialitat de dades personals. Per últim, l'Idescat ha continuat prestant la seva assistència tècnica a la Comissió Assessora per al Tractament de la Informació Confidencial del Departament de Sanitat i Seguretat Social, la qual ha celebrat dues reunions plenàries en el decurs de l'any 2003.

11. Serveis generals

11.1. Gestió econòmica i pressupostària

La Gestió Econòmica i Pressupostària de l'Idescat durant l'exercici 2003 s'ha desenvolupat mitjançant actuacions ordinàries en matèria de gestió comptable, pressupostària, de tresoreria i habilitació. Pel que fa al control de l'execució del pressupost amb la desagregació de les partides per subaplicacions, amb actualitzacions periòdiques de saldos i contrets. També s'ha realitzat durant el present exercici l'actualització de la base de dades de béns mobles i la de contractació administrativa.

Com a activitat extraordinària cal destacar el control de la despesa de l'operació Taules Input-Output, així com l'operació estadística *Enquesta de l'Estructura de les Explotacions Agràries 2003*.

11.2. Administració i gestió de personal

Les actuacions 2003 realitzades són bàsicament actuacions procedimentals de caràcter administratiu. S'ha de distingir aquelles que poden considerar-se com de gestió ordinària de processos administratius, de provisió i de contractació de personal, d'aquelles altres derivades de l'entrada en vigor de la nova estructura orgànica i funcional de l'Idescat aprovada pels decrets 34/2003 i 67/2003.

11.3. Actuacions en matèria de prevenció de riscos i salut laboral

Al llarg d'aquest any s'ha continuat amb la tasca realitzada pel Comitè de Seguretat i Salut Laboral del Departament d'Economia i Finances. Les actuacions més significatives en aquest àmbit pel que fa a l'Idescat s'han centrat en activitats formatives, en simulacres d'emergència, la vigilància de la salut i l'adequació d'instal·lacions.

11.4. Logística i manteniment

A llarg de tot l'any el personal de manteniment s'ha centrat en una activitat extraordinària i puntual com és la inspecció d'edificis oferts per la Direcció General del Patrimoni de la Generalitat de Catalunya per tal d'estudiar la viabilitat de traslladar la seu de l'Idescat. Aquestes inspeccions han comportat, a més de la visita, l'elaboració d'una fitxa tècnica descriptiva de les condicions constructives i de l'estat de les instal·lacions.

Pel que fa als serveis logístics, la Subdirecció General de Règim Interior i Serveis Generals ha hagut de centrar els seus recursos en l'activitat ordinària de seguiment dels programes de manteniment de l'edifici i instal·lacions i en el proveïment dels materials consumibles i inventariables de l'Idescat.

Per últim, al llarg del 2003, el Centre de Processament de Dades (CPD) de l'Idescat ha sobreposat la prestació dels seus serveis informàtics ordinaris amb l'optimització en la realització de les còpies de seguretat, amb la consolidació del programari Veritas i la interconnexió a 1 Gbps dels principals servidors, i la millora de la seguretat enfront d'atacs externs amb la instal·lació en els servidors i estacions clients de l'antivirus Trendmicro. Com a activitats específiques s'ha de destacar la implementació del programari Insight Manager i del CISL per a la notificació d'alarmes de possibles avaries del maquinari o canvis en la configuració dels servidors, amb la generació automàtica d'aviso d'incidència al CPD o als serveis de manteniment externs i la millora en la infraestructura dels servidors de correu electrònic.

12. Sistemes d'informació estadística

Durant l'any 2003 es va iniciar el procés de formació de la Subdirecció General d'Assistència Tècnica Estadística i Computacional, amb el desig de donar solucions globals i uniformes als problemes informàtics de l'Idescat que fins ara havien tingut una solució descentralitzada.

Les activitats a destacar dins d'aquest àmbit són les següents:

- Disseny i implementació dels aplicatius necessaris per a l'enregistrament i tractament de les dades generades a les diferents activitats estadístiques recollides al PAE.
- Desenvolupament i manteniment de les bases de dades d'informació estadística d'interès públic a Catalunya.
- Disseny i implementació d'aplicatius per a la difusió de les dades per qualsevol mitjà, tant publicacions en paper com en CD-ROM o a través del web de l'Idescat.

Objectius per a l'any 2004

Les actuacions de l'Idescat previstes per a l'any 2004 tenen com a punt de partida les activitats que li assigna el Programa anual d'actuació estadística 2004, en execució del Pla estadístic de Catalunya 2001-2004 aprovat pel Parlament de Catalunya. Caldrà, però, donar resposta a les noves necessitats. El Programa del 2004 inclou 351 activitats estadístiques, xifra que representa un augment de 12 activitats respecte al nombre d'actuacions desplegades en el Programa 2003. D'altra banda, l'Idescat duu a terme el 27% del conjunt d'activitats, de les quals 17 són actuacions realitzades amb la responsabilitat compartida amb altres organismes del Sistema estadístic de Catalunya.

Les activitats més rellevants programades per al darrer any del Pla 2001-2004 són, entre d'altres, l'explotació sistemàtica de les dades resultants del Cens de població i habitatge de l'any 2001 i l'actualització de les projeccions de població a l'Àrea de Producció d'Estadístiques Demogràfiques, l'inici de l'explotació de l'Enquesta d'usos del temps, i el desenvolupament dels treballs preliminars de l'Enquesta de qualitat de vida a l'Àrea de Producció d'Estadístiques Socials.

Pel que fa a la conjuntura econòmica, es pot destacar l'elaboració d'una estadística de posició competitiva. En el camp dels indicadors estructurals, un objectiu destacat és l'obtenció d'un conjunt d'indicadors relacionats amb la innovació tecnològica, la recerca i el desenvolupament, i l'equipament i ús de les TIC a la societat catalana. Per tancar l'apartat de les estadístiques econòmiques en el context de la comptabilitat econòmica es plantegen dos objectius molt significatius. En primer lloc, l'obtenció dels primers resultats de les Taules input-output de Catalunya. En segon lloc, la posada en marxa d'una sèrie de comptabilitats satèl·lit.

En el terreny de la difusió estadística, l'entrada en funcionament del nou web de l'Idescat és l'objectiu més important. Aquest incorporarà nous continguts, noves eines de navegació, un cercador i cartografia. Com a complement es preveu d'implementar un sistema d'atenció de demandes informatitzat que canalitzarà, a través del nou web, la interacció de l'Idescat amb els usuaris d'estadístiques.

D'altra banda, en l'àmbit dels estudis d'opinió s'establirà el sistema operacional que permeti complir les noves funcions assignades a l'Idescat pel Decret 67/2003 i la modificació de la Llei d'estadística. Aquesta anirà amb paral·lel a l'assignació dels recursos necessaris per poder desenvolupar les noves funcions que no van ser quantificades ni dotades en el moment de rebre l'encàrrec.

Per últim, es preveu oficialitzar la nova *Classificació catalana d'activitats econòmiques* (CCAE-93 Revisió 1), enllestir la proposta d'adaptació de la *Nomenclatura combinada*, completar l'última anualitat dels projectes de recerca EICSTES i CASC i consolidar la nova etapa de la revista *Statistics and Operations Research Transactions* (SORT).